

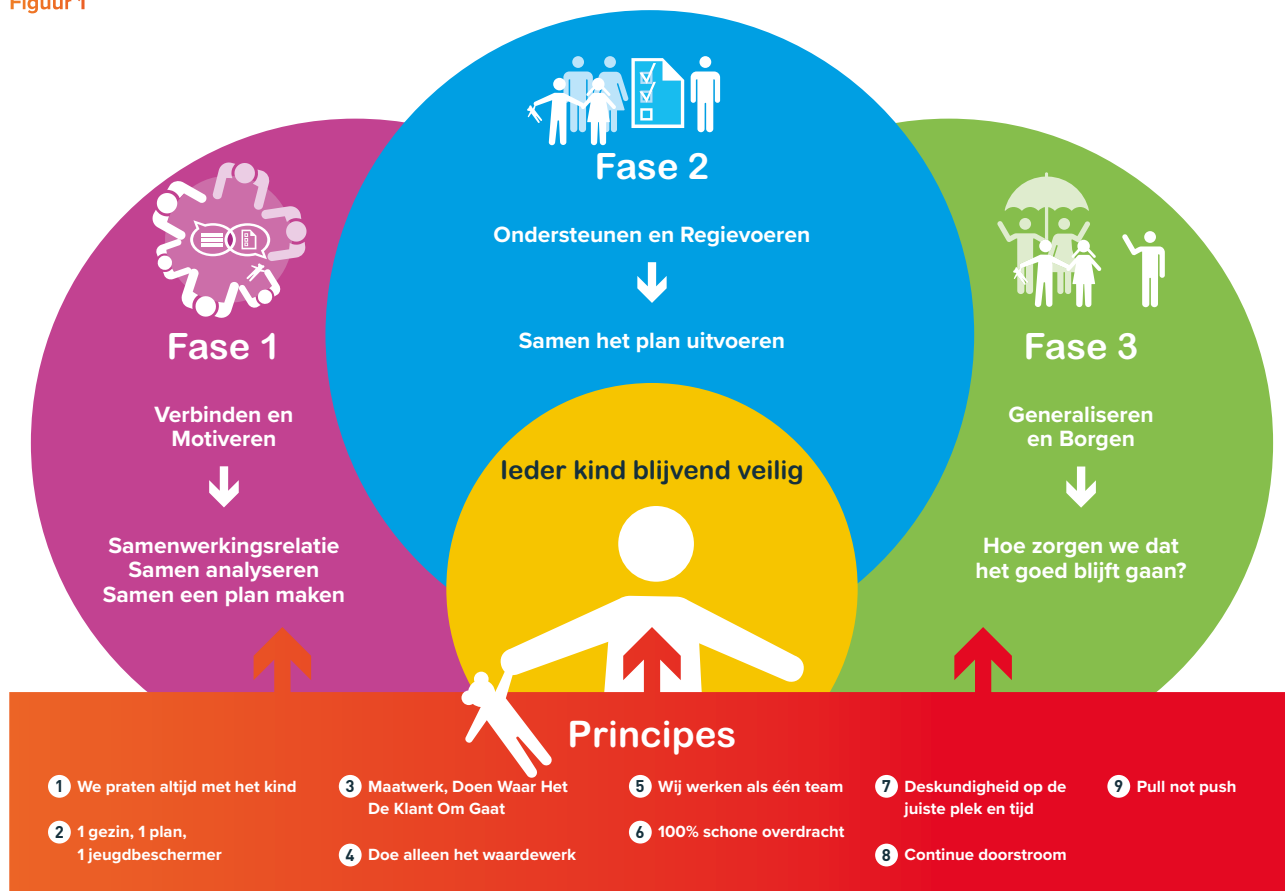
Jaarverslag 2021

juni 2022

Wat hebben we weer een bewogen jaar achter de rug! Drie belangrijke gebeurtenissen springen daarbij in het oog. Allereerst heeft het jaar 2021 helaas wederom in het teken gestaan van de coronapandemie, die ook dit jaar een zware wissel heeft getrokken op onze gezinnen en jeugdigen, maar ook op onze medewerkers. De tweede gebeurtenis is de bestuurlijke fusie die we met de jeugdbeschermingsorganisatie in Zeeland zijn aangegaan. De derde gebeurtenis gaat over de crisis in de jeugdbeschermingsketen. In het kort komt het erop neer dat de werkdruk voor de jeugdbeschermers steeds hoger wordt, waardoor ze te weinig tijd hebben om daadwerkelijk met het gezin aan de slag te zijn. Ondanks deze complexiteit heeft iedere jeugdbeschermers het afgelopen jaar wederom hard gewerkt om binnen het bestaande systeem het juiste voor het gezin te doen en daar zijn wij ontzettend trots op.

We geven u in deze publieksversie van ons jaarverslag een inkijk in ons werk van het afgelopen jaar. Ons volledige jaarverslag vindt u op onze website: www.jeugdbeschermingwest.nl.

Figuur 1

Het gezin

Jeugdbescherming west komt in actie als de veiligheid en de ontwikkeling van een kind of jongere bedreigd wordt. Samen met het gezin werken we aan blijvende veiligheid. Daarnaast willen we dat gezinnen ook betrokken worden bij ontwikkelingen in de organisatie. Daarom hebben we een cliëntambassadeur en een cliëntenraad die zorgen voor de verbinding en de aansluiting tussen onze gezinnen en de organisatie. De cliëntenraad heeft zich inmiddels uitgebreid over drie regio's. De cliëntenraad van Zeeland heeft een belangrijke rol gehad in de fusie en is tijdelijk samengevoegd met de regio Zuid. In 2021 hebben wij ouders en jeugdbeschermers gevraagd om mee te doen aan een pilot 'ervaringsdeskundigheid'. De opleiding is in oktober gestart en is inmiddels afgerond. In 2022 willen we ervoor zorgen dat deze ervaringsdeskundigen een mooie plek krijgen in de organisatie.

Onze werkwijze

In figuur 1 zijn de drie fasen van onze werkwijze weer-gegeven. We werken aan de bedoeling *ieder kind blijvend veilig* op basis van negen principes. Deze principes hebben betrekking op de werkwijze in het gezin, op de inrichting van onze eigen organisatie en op de samenwerking met onze netwerkpartners om de gezinnen heen. Onze werkwijze vraagt een continu proces van (door)-ontwikkelen.

Passend zorgaanbod

In de eerste fase van onze werkwijze focussen we ons op de verbinding met het gezin. We maken een gezamenlijke analyse wat de patronen in het gezin zijn en hoe we die kunnen doorbreken. Vervolgens zetten we in de tweede fase hulp in. Deze hulp is in de ideale situatie snel voorhanden en afgestemd op de vraag van het gezin. Halverwege 2021 zijn de regio's H10, Noord, Midden en Zuid onder verscherpt toezicht komen te staan naar aanleiding van de voortgangsrapportage van de inspecties 'kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'. Hierin werd geconcludeerd dat te veel kinderen langer dan drie maanden moesten wachten op de benodigde hulp. De inspecties zijn van mening dat een doorbraakaanpak noodzakelijk is. Dat hebben we (de jeugdbeschermers met de collega's van het Expertiseteam Complexe Zorg) in samenwerking met onder andere gemeenten en zorgaanbieders uitgevoerd. Inmiddels is het verscherpt toezicht op de regio's beëindigd. Voor onze gezinnen blijven we ons echter inzetten voor het optimaliseren van het zorgaanbod. We zijn namelijk van mening dat er nog veel nodig is om de knelpunten in het zorgaanbod te verkleinen als het gaat om uitbreiding en flexibiliteit in het aanbod en het verminderen van de administratieve rompslomp bij het aanmelden naar zorgaanbod. Ondanks dat de regio Zeeland niet onder verscherpt toezicht stond, zijn ook in deze regio de knelpunten rondom passend zorgaanbod

In 2021 zijn we gemiddeld in ruim 2.100 gezinnen actief geweest om samen met hen te werken aan de duurzame veiligheid. Hier hebben in totaal 533 medewerkers zich hard voor gemaakt. In 2021 zagen we een toename van het aantal ondertoezichtstellingen (zowel korter als langer dan één jaar) en een afname van het aantal voogdijmaatregelen en de reguliere jeugdreclassering.

Kencijfers 2022	OTS < 1 jaar	OTS > 1 jaar	Voogdij	JR	Crisis Interventie Team	Huisverboden	Aantal medewerkers
Zuid-West	829	1350	720	494	1388	499	458
Zeeland	143	221	157	80			75

hoog. Daarnaast zien we dat er winst te behalen valt in de samenwerking met het volwassenveld zoals de volwassen GGZ en organisaties die zich bezighouden met bestaanszekerheid en schuldhulpverlening. Het sociale volwassen domein en de jeugdbescherming fungeren nog altijd als twee te veel gescheiden werelden, terwijl een integrale benadering noodzakelijk is om te zorgen dat ieder kind blijvend veilig kan opgroeien.

Verlagen van het aantal uithuisplaatsingen

We willen dat iedere jeugdige veilig opgroeit. Het liefste in de thuissituatie. Daarom zijn we in 2021 verdergegaan met het uitvoeren van onze ambitie: uithuisplaatsing als ultimum remedium. We hebben gewerkt aan bewustwording, inspiratie en kennisdeling. Dit hebben we onder meer gedaan doordat een ervaringsdeskundige op een symposium voor de hele organisatie een indrukwekkend lied zong over haar ervaringen. We hebben data verzameld en geanalyseerd en praktijkgericht onderzoek uitgevoerd wat tot meer inzicht heeft geleid bij ons in de organisatie. Dit, zodat we steeds beter weten wat ons te doen staat om ieder kind zo thuis mogelijk te laten opgroeien. Hierbij hebben we ook onze netwerkpartners hard nodig. Samenwerking in het zoeken van creatieve

vormen van zorgaanbod en samenwerking met het sociale domein (woningbouw, schuldhulpverlening, bestaanszekerheid, GGZ etc) is hierin belangrijk. Daarom hebben er meerdere externe bijeenkomsten plaatsgevonden over dit thema. Ook hierin vinden we het leren van de ervaringen van de gezinnen belangrijk. Uit retrospectief casusonderzoek blijkt dat we in de hele keten nog kunnen verbeteren om te voorkomen dat kinderen uit huis worden geplaatst.

Jeugdbeschermers

Kortom; jeugdbeschermers doen betekenisvol werk. Het wordt daarom niet voor niets de intensive care van de jeugdzorg genoemd. De maatschappelijke taak die de jeugdbeschermers vervullen is enorm. Het beroep van de jeugdbeschermer is de afgelopen tijd onder druk komen te staan. Onder andere door een te hoge caseload en een uit de hand gelopen administratieve lastendruk. Negatieve berichtgeving en het negatieve imago van de jeugdbescherming raakt medewerkers in het uitvoeren van het werk. Om hen te behouden voor de organisatie faciliteren we hen op alle mogelijke manieren.

Vitaliteit

We zijn ervan overtuigd dat als jeugdbeschermers gezond en vitaal zijn, ze ook goed voor de gezinnen zijn. De grote uitdagingen op de arbeidsmarkt hebben ons in 2021 laten zien dat het écht nodig is om out of the box te denken voor de werving en het behoud van jeugdbeschermers. Hiermee is gestart door bijvoorbeeld het werven van ondersteunend jeugdbeschermers en zij-instromers met maatwerktrajecten. Onze vitaliteitsadviseurs werden vanwege de coronamaatregelen ook gestimuleerd om creatief te denken. Per kwartaal hebben zij met speerpunten gewerkt zoals bewegen, voeding & ontspanning en hebben zij diverse challenges georganiseerd. Ook training en opleiding is belangrijk in het behoud van de jeugdbeschermers. In 2021 vond de teamtraining 'Praten met en luisteren naar kinderen' plaats. Daarnaast zijn we bezig met het verstevigen van de rol van gespreks-

begeleider binnen de methodische driehoek. In 2021 zijn verder alle teamtrainingen grensoverschrijdend gedrag afgerond.

We zijn dus druk bezig om jeugdbeschermers te werven en te behouden voor de medewerkers. Dit wordt gewaardeerd, kwam naar voren uit ons medewerkers betrokkenheidsonderzoek in 2022. De medewerkers geven ons een 7,2. Dit is een prachtig cijfer! Ook is de net protomor score (de mate waarin medewerkers Jeugdbescherming west aanbevelen als werkgever aan anderen) toegenomen naar 32, waar die in 2019 nog op 18 lag.

Caseloadverlaging

Een ander punt dat helpend is, is dat we vanaf mei 2020 financiering ontvangen van de inkoopregio's in het bovenregionale plan om te werken aan caseloadverlaging. Dit doen we door inzet van ondersteunend jeugdbeschermers, zorgcoördinatoren en het werken aan het verlagen van het aantal uithuisplaatsingen. In 2021 heeft de uitvoering van dit plan ervoor gezorgd dat we geen wachtlijsten hebben en dat het ziekteverzuim ver onder het landelijk gemiddelde lag. Binnen het bovenregionaal plan hebben

we in 2021 zeventien ondersteunend jeugdbeschermers opgeleid naar SKJ-geregistreerde jeugdbeschermers. Zeker in deze krappe arbeidsmarkt, zijn deze collega's meer dan welkom. Daarbij zorgt de caseloadverlichting (in de vorm van functiedifferentiatie naar ondersteunend jeugdbeschermers en de zorgcoördinatoren) ervoor dat de jeugdbeschermers administratief werk kan uitbesteden wat leidt tot een lagere werkdruk.

Maatschappij

De externe wereld om ons heen is ook volop in beweging. Hieronder beschrijven we een paar belangrijke externe ontwikkelingen.

Zeeland

Allereerst gaan we in op de fusie met Zeeland. In het eerste kwartaal van 2021 kregen we het verzoek te onderzoeken of het mogelijk was de activiteiten van stichting Intervence over te nemen. We zijn op dit verzoek ingegaan, omdat wij wilden en willen dat de provincie Zeeland een robuuste jeugdbeschermingsorganisatie heeft en dat bevlogen professionals behouden blijven, net als het bieden van kwaliteit. Op deze manier is voorkomen dat gezinnen van professional moesten wisselen, is de zorgcontinuïteit geborgd en hebben de innovaties die in Zeeland gaande zijn, zoals 'Vaart in Veiligheid', doorgang gevonden. In het tweede kwartaal is de fusie definitief geworden. In de zomer hebben we ten aanzien van de fusie enkel het hoognodige gedaan. We hebben de medewerkers aangespoord om vooral vrij te nemen en uit te rusten na een zware en emotionele tijd. De bestuurlijke fusie, die vaak als een overname wordt gevoeld, heeft aan het gevoel van onzekerheid en onmacht bijgedragen. Daar hebben we aandacht voor en dat blijven wij ook in 2022 doen. Met de fusie maken we een nieuwe start en nemen we de kennis uit het verleden met ons mee. Niet alleen in financiële zin, maar ook door samen met de regio aan de slag te gaan met waar het feitelijk om draait: ervoor zorgen dat ieder kind blijvend

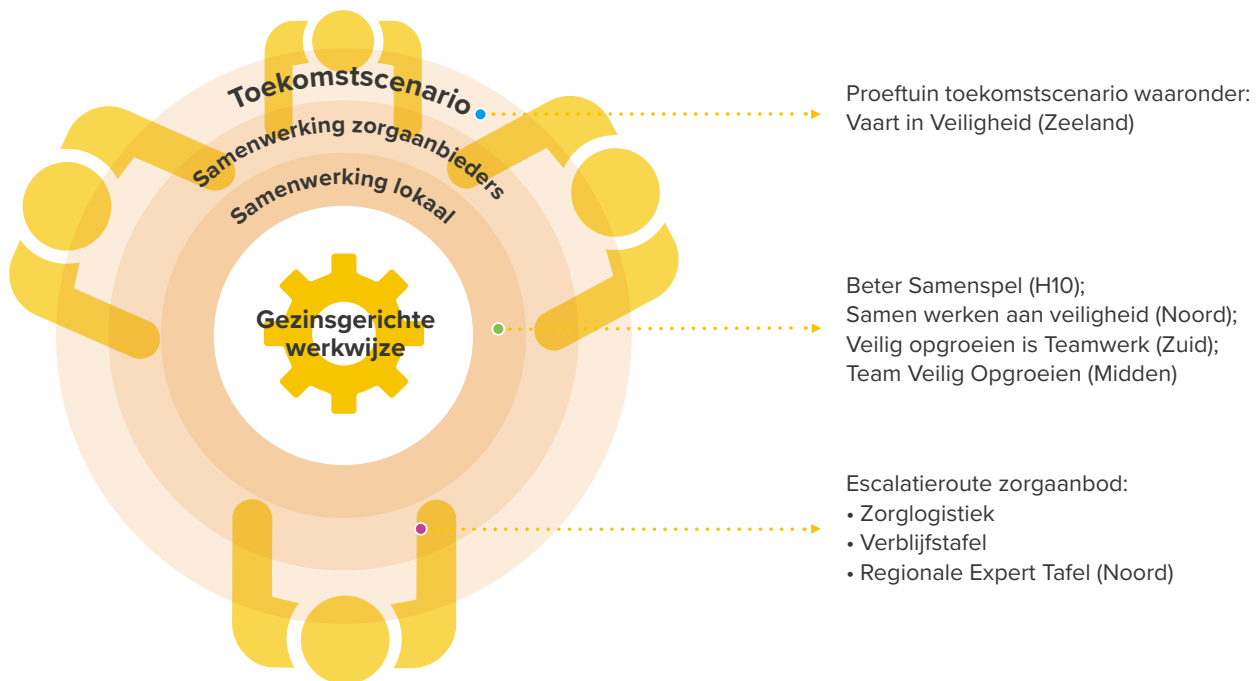
veilig opgroeit. Echter, met enkel een nieuwe naam, een nieuw logo en een nieuw bestuur verandert er nog niets. We willen graag één organisatie zijn met ruimte voor colour locale.

Stelsel onder de loep

De jeugdbeschermingsketen is volop in ontwikkeling. Dat is noodzakelijk en we participeren daarom in verschillende projecten die tot doel hebben de zorg en ondersteuning aan gezinnen te verbeteren. In figuur 2 hieronder is weergegeven hoe de verbinding tussen deze projecten er uit ziet. Overkoepelend hebben we

het toekomstscenario 'effectieve kind- en gezinsbescherming'. Landelijk vinden er zes proeftuinen plaats waar we in 2021 deelnamen aan Vaart in Veiligheid in de regio Zeeland. Het gaat over vroegtijdige samenwerking tussen ons en het jeugd- en wijkteam, waarbij het jeugd- en wijkteam betrokken blijft bij het gezin. Door deze werkwijzen kunnen wij op verzoek van het jeugd- en wijkteam met toestemming van het gezin aansluiten bij huisbezoeken en onze expertise delen op het gebied van veiligheid. Het elkaar kennen en het delen van verantwoordelijkheid zorgen voor werkdrukverlaging van de betrokken medewerkers aan deze werkwijzen.

Figuur 2
Samen met de ouders en jeugdigen

Verbinding diverse projecten om de jeugdbeschermingsketen te verbeteren

“

En toch is er, al moet er soms even naar gezocht worden, in de situatie van deze moeder en van al die andere ouders, hoop. Al is het maar een klein beetje. Hoop op een positievere toekomst. Een hoop die maakt dat ze met vallen en opstaan aan de slag ging en blijft gaan, allereerst met haar eigen verhaal, en daarmee ook met het verhaal van haar kind.

Bron: [Roelen met de riemen die je hebt](#)
Mariëlle (gedragswetenschapper)*

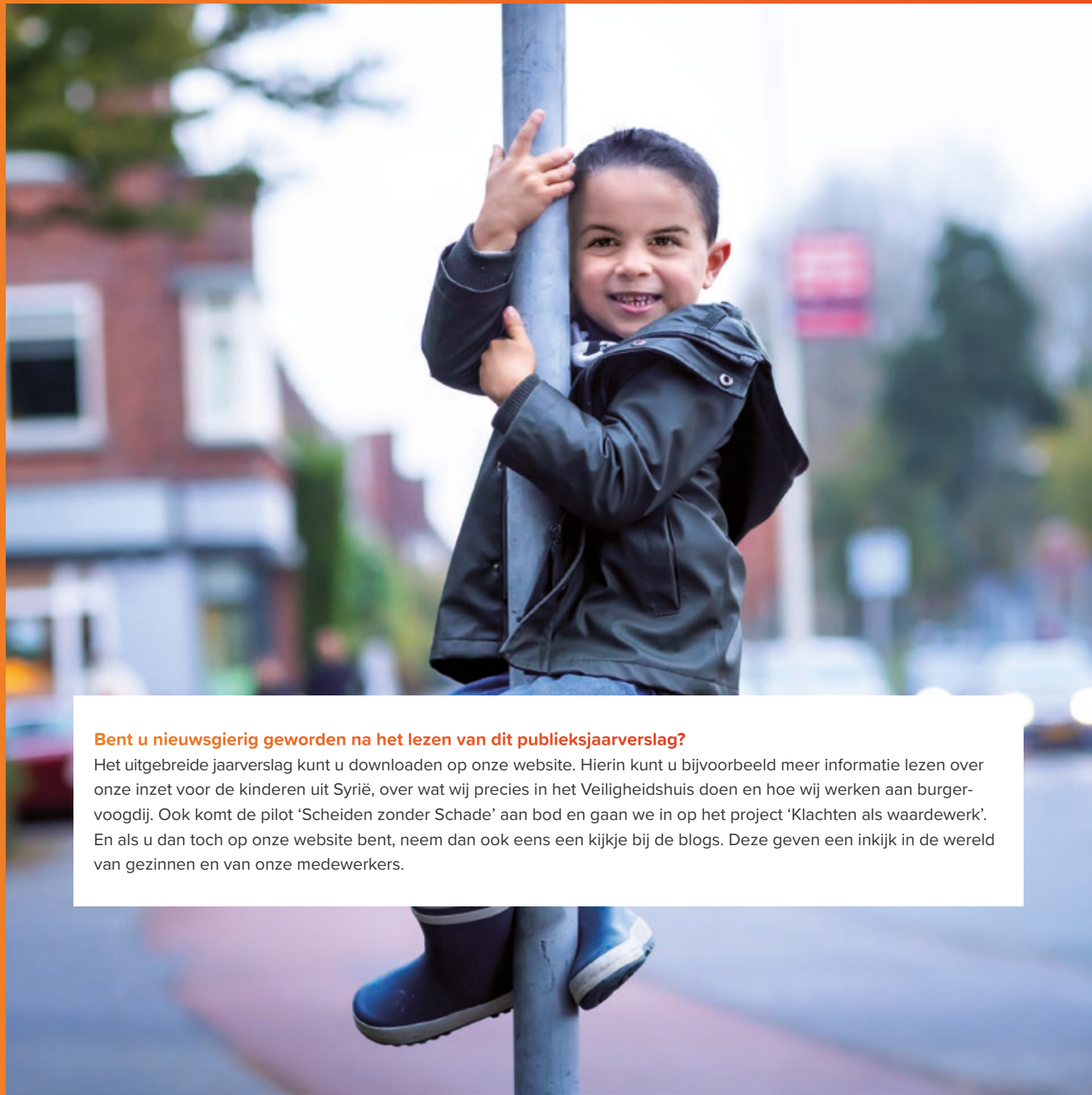
Misschien vraag je je als jeugdzorg-professional af of al je inspanningen wel iets opleveren. Je ziet twee strijdende ouders en je wilt deze mensen dolgraag helpen, maar je adviezen leveren alleen op dat de situatie nog meer escaleert. Ik was zo'n ouder en ik kan je wel wat vertellen.

Bron: [Mijn scheiding en jeugdbescherming; het conflict dat volgde...](#)
Karien (moeder)*

Ze zei: 'Ik heb om jou gevraagd omdat jij mij beter kent dan wie dan ook. Jij weet mijn gebruiksaanwijzing en jij weet hoe je mij rustig moet krijgen. Ik wil jou.' Dit is waarvoor ik het doe! Dit is waarom ik na dertien jaar nog steeds dit intensieve beroep uitoefen en waarom ik blijf werken vanuit mijn hart, want dat maakt het verschil! Niet voor mij, ik hoef die complimenten niet zo nodig. Maar voor hen, de kwetsbare kinderen die ons soms hard nodig hebben.

Bron: [Dit maakt mijn werk als jeugdbeschermer zo mooi!](#)
Mirjam (jeugdbeschermer)*

”

Bent u nieuwsgierig geworden na het lezen van dit publieksjaarverslag?

Het uitgebreide jaarverslag kunt u downloaden op onze website. Hierin kunt u bijvoorbeeld meer informatie lezen over onze inzet voor de kinderen uit Syrië, over wat wij precies in het Veiligheidshuis doen en hoe wij werken aan burgervoogdij. Ook komt de pilot 'Scheiden zonder Schade' aan bod en gaan we in op het project 'Klachten als waardewerk'. En als u dan toch op onze website bent, neem dan ook eens een kijkje bij de blogs. Deze geven een inkijk in de wereld van gezinnen en van onze medewerkers.